

PROMOCIJA STRATEGIJE VSEŽIVLJENJSKOSTI UČENJA

*Andragoško društvo Slovenije
izpeljalo štiri posvete po Sloveniji*

Pred dobrim letom dni je ministrstvo za šolstvo in šport (MŠŠ) sprejelo dokument Strategija vseživljenjskosti učenja v Sloveniji (VŽU). S strategijo želimo uveljaviti vseživljenjskost učenja kot »vodilno načelo vsega izobraževanja in učenja ter kot temeljno družbeno-razvojno strategijo v Sloveniji«. V strategiji smo predvideli, da je treba izdelati operativni (akcijski) načrt za udejanjanje strategije; tega žal MŠŠ do zdaj še ni uspelo pripraviti. Za udejanjanje strategije bi bila nujno potrebna tudi njena promocija. S temi izhodišči sta Pedagoški inštitut v Ljubljani kot izvajalec in Andragoško društvo Slovenije kot pobudnik in sodelavec pri izpeljavi projekta v maju in juniju 2008 izpeljala projekt z naslovom Nacionalna strategija vseživljenjskosti učenja in izzivi njenega udejanjanja, ki sta ga finančno omogočila ESS in MŠŠ.

V projektu smo izpeljali štiri panelne razprave v štirih krajih v Sloveniji (Ptuj, Postojna, Velenje in Jesenice). Pri projektu so kot soorganizatorke sodelovale ljudske univerze iz teh krajev.

Panelne razprave so potekale po naslednjem programu:

- predstavitev strategije vseživljenjskosti učenja (VŽU) v Sloveniji in pregled dejavnosti za udejanjanje strategije (dr. Zoran Jelenc, vodja skupine za pripravo strategije VŽU);

- razvojni projekti Zavoda Republike Slovenije za šolstvo, s katerimi se udejanja Strategija VŽU v šolah (dr. Natalija Komljanec, strokovna direktorica Zavoda RS za šolstvo);
- predstavitev udejanjanja strategije VŽU v lokalnem okolju, kjer so potekale okrogle mize (za Ptuj mag. Klavdija Markež, direktorica LU Ptuj; za Postojno dr. Dejan Hozjan, direktor LU Postojna; za Velenje ga. Mirjam Šibanc, direktorica LU Velenje; za Jesenice mag. Maja Radinovč Hajrič, direktorica LU Jesenice);
- predstavitev je sledila delavnica – razprava v skupinah: skupine so razpravljale o možnostih za udejanjanje strategije na nacionalni in lokalni ravni, njihove ugotovitve in predlogi so bili predstavljeni v plenumu.

Panelno razpravo je vodila dr. Petra Javrh, delo v delavnicah pa je moderirala ga. Ema Perme, direktorica zavoda Center PER-ME-UM in generalna sekretarka ZLUS.

Andragoško društvo je srečanja izrabilo tudi za razpravo o strokovni temi Socialna omrežja in izobraževanje starejših odraslih. Tematiko so predstavile: dr. Valentina Hlebec s Fakultete za družbene vede iz Univerze v Ljubljani (UL); dr. Sonja Kump in dr. Sabina Jelenc Krašovec s Filozofske fakultete UL). Podlaga za predstavitev strokovne teme je bila raziskava, ki so jo opravile navedene strokovnjakinje

in raziskovalke. Tudi to strokovno razpravo je vodila dr. Petra Javrh kot predsednica Komisije ADS za strokovne razprave in pogovore. To je bila že druga strokovna tema, ki jo je v letošnjem letu organizirala njena komisija.

Srečanja so trajala po štiri ure. V vseh štirih krajih so udeleženci zelo dejavno sodelovali tako v razpravah kot tudi pri skupinskem delu. S promocijskimi gradivi, ki so jih dobili udeleženci (Strategija, pregled nalog za udejanjanje operativnega načrta, trije strokovni članki o obravnavani andragoški temi), smo povečali učinkovitost razprav in podaljšali promocijske učinke tudi na širši prostor (območje), v katerem so potekale panelna razprava in andragoška tema, in na čas po izpeljavi razprave.

Na razprave so bili vabljeni: strokovnjaki s področja vzgoje in izobraževanja z območja, kjer je potekala panelna razprava, med njimi so bili tako predstavniki začetnega kot tudi nadaljevalnega izobraževanja; izvajalci vzgoje in izobraževanja z območja, kjer je potekala panelna razprava: učitelji, vzgojitelji, izobraževalci odraslih iz javnih in zasebnih vzgojno-izobraževalnih organizacij; strokovnjaki iz drugih strok in področij, ki so tesno povezani s strategijo VŽU; predstavniki izbranih ustanov na območju, kjer je potekala panelna razprava; predstavniki državnih in občinskih organov ter politike z območja, kjer je potekala panelna razprava. Srečanja so privabila približno sto udeležencev. Poleg predstavnikov občinskih uprav so na srečanjih sodelovali tudi predstavniki sredstev javnega obveščanja, ki so svoja poročila objavili v Večeru, na TV Koper, na Radiu Slovenija in v različnih lokalnih medijih.

V moderirani delavnici, ki je potekala po uvodnih predstavitev, so udeleženci v skupinah razpravljali o vprašanju: *Kaj bi lahko naredili za promocijo in udejanjanje strategije vseživljenjskosti učenja; pri tem naj še posebno razmišljajo o tem, kaj bi lahko za to naredili na lokalni ravni.* Na koncu so skupine svoja stališča in predloge sporočile plenumu po

značilnih vsebinskih sklopih, ki so jih izbrali in poimenovali sami. Po pregledu izbranih vsebinskih sklopov na vseh štirih srečanjih smo ugotovili, da so udeleženci razpravljali o: *udejanjanju strategije VŽU, organizacijskih možnostih za njeno udejanjanje, učenju, metodah in pristopih, motiviranju, promociji in spodbujanju ter o kakovosti življenja.* Po bogatem seznamu stališč in predlogov, ki so jih dali udeleženci na vsakem od štirih srečanj, lahko sklepamo, da so se za temo zares ogreli. Vse skupine so delovale zavzeto in intenzivno in dobili smo res pestro in uporabno gradivo za nadaljnje udejanjanje strategije.

V tem zapisu ne moremo podrobno prikazati vseh stališč in predlogov, ki so bili izrečeni in zapisani v delavnicah.¹ Za osvetlitev bogate razprave si oglejmo le nekaj najbolj zanimivih: *Strategijo naj sprejme Vlada RS kot nacionalni projekt; pomembno je, da strategijo podpre politika; tudi na lokalni ravni je treba ustanoviti strateški svet za VŽU; pri udejanjanju Strategije VŽU morajo biti partnerji strokovni in strateški (politični); v lokalnem okolju naj bo neka institucija za usklajevanje programov, dejavnosti in projektov, ki omogočajo udejanjanje strategije, to je lahko Center VŽU; knjižnice uporabiti kot prostor, kjer se zbirajo potencialni kandidati, ki že izkazujejo interes za učenje; ni dovolj le prostor, na primer knjižnica, ljudje potrebujejo tudi usmeritev (informiranje, svetovanje); razvijati izmenjavo in tudi izdelavo primerov dobre prakse; ponuditi ljudem osebni vodič za učenje; že v šolah predstaviti otrokom prijetne in pozitivne strani učenja na njim prijeten način; pripraviti učitelje na to, da bi znali na pravi način poudariti pomen in prave načine učenja; vpeljati strokovni profil »osebni mentor« (svetovalec) na vseh stopnjah izobraževanja; učenje učenja – naučiti ljudi učiti se in uporabljati znanje; razvijati programe, ki vzdržujejo medgeneracijsko učenje (starši, otroci...); organizirati možnosti e-učenja v e-učilnicah; sistematično organizirati spoznavanje pojma VŽU: pri*

učencih z organiziranjem razprav v debatnih krožkih, v obliki kviza itn., pri učiteljih pa z obravnavo v aktivih ter s stalnim izpopolnjevanjem (seminarji, tečaji...); otrokom prikazati izobraževanje (učenje) v »svetli luči«; vključiti vse starostne skupine – učenje je tudi oblika druženja.

Poročilo z vsemi predlogi smo poslali MŠŠ in tudi organizatorjem posvetov, ki naj bi jih uporabili v svojih lokalnih okoljih na njim najbolj ustrezen način.

dr. Zoran Jelenc

¹ Zainteresiranemu bralcu so v celoti predstavljeni na spletnih straneh Andragoškega društva Slovenije: www.andragosko-drustvo.si